

MARTIN GOFFA

ŠTVANICE

MLADÁ FRONTA

MLADÁ FRONTA

MARTIN GOFFA

ŠTVANICE

MARTIN GOFFA

ŠTVANICE

MLADÁ FRONTA

I.

TEREZA

Prolog

Stojím, chvěju se a zírám do hlavně stříbrné pistole. Muž naproti mně má v očích něco, co neumím popsat. Není to nenávisť, tu bych poznal. Spíš jde o směs několika různých emocí, které však dohromady tvoří pořádně výbušný koktejl. Tak výbušný, že bych na svůj život nevsadil ani zlámanou grešli. Na ten jeho bych však vsadil ještě míň. Ve mně se toho totiž děje tisíckrát, milionkrát víc. Mám v sobě hlubinu a v ní temné víry, které mě už několik týdnů strávají. A v té hlubině možná zemřu, ale určitě ne sám. Toho muže, který na mě míří, vezmu s sebou.

Stále upírám oči na zbraň. Vystřelí? A pokud ano, ucítím bolest? Jaké to bude? Nikdy po mně ještě nikdo nestřílel, dokonce si nevzpomínám, že by na mě někdo mířil. Tedy aspoň o tom nevím. Uslyším výstřel dřív, než mnou proletí olověná kulka, anebo později, jako hrom při bouřce?

Jeho pistole je stříbrná, já na něj koukám přes mířidla černého revolveru. Nepamatuju se na to, kde jsem ho vzal. Nejspíš jsem se k němu dostal nějakou obrovskou náhodou, sám bych si podobnou zbraň určitě nevybral. K čemu je člověku bouchačka s neforemným otočným bubnem na ubohých šest nábojů? Takový krám je dobrý leda na ruskou ruletu, k ničemu jinému se nehodí.

Mám za zády město, za mým protivníkem se rýsují holé stěny hor. Jejich vrcholky nevidím, ztrácejí se v bílošedých

bocháncích ranní mlhy. Ve tváři cítím lehký vánek, ale najednou jako by mi přestaly sloužit smysly, neuvědomuju si, jestli je chladný, nebo mě naopak zahřívá.

Oba mlčíme. Není co říct, všechno jsme si už sdělili tím nekonečně dlouhým pohledem, který na sebe upíráme. Stejně tak bychom ovšem mohli mít oči zavřené, protože v tomhle případě nejde o náhodné setkání, ale o štvanicí. A když se lovec s kořistí konečně setkají tváří v tvář, není už třeba nic vysvětlovat.

Ovšem... Kdo je v tomhle případě lovec a kdo kořist? Dvě současně namířené zbraně najednou stírají všechny rozdíly. Všechny až na jeden. Ten se stříbrnou pistolí už zabil. Ví, jaké to je. Žije s tím. A co já? Budu schopen zmáčknout spoušť? Dokážu to? Nezaváhám, až ta chvíle přijde? A ona přijde, tím jsem si jistý. Z téhle patové situace jiná cesta nepovede. Ten muž se mi jen tak nevzdá, v sázce je příliš mnoho. Příliš mnoho pro něj a ještě víc pro mě. Víme to oba.

Mlčíme. Stojíme jako sochy, protože jakýkoliv pohyb může být pro jednoho z nás poslední.

Ze zbraně přesunu pohled na mužova ramena. Z nich vychází všechno, co by chtěl udělat. Je zbytečné sledovat ruce člověka, který se chystá zaútočit. Ještě zbytečnější je dívat se mu do očí. Každý pohyb vždy začíná v ramenou. I pokud chce jen ukazovákem zmáčknout spoušť, nejdříve se lehce nahrbí a zpevní ramena. Ani si to neuvědomuje, provádí ten úkon naprosto instinktivně, stejně jako dýchá nebo mrká víčky.

Jak dlouho už proti sobě stojíme? Nevím. Snad věčnost. Dokonce si ani nevzpomínám, jestli jsem mu předtím něco řekl. Jestli jsem ho oslovil. Možná jsme na sebe zamířili hned, jak jsme se spatřili. Jako bychom oba tušili, že ten okamžik stejně jednou musí přijít, a proto nás nakonec ani nepřekvapil.

Náhly poryv větru rozvlní moji košili. Jako na nějakém zpomaleném záběru pozoruji, že mužova ramena se

o několik milimetrů stáhla. Je to skutečně tak, anebo si s jeho oblečením taky jen pohrál vítr? Zrak mi sjíždí po jeho napřažené paži až k prstu na spoušti. Nyní už zřetelně vidím, jak jeho ukazovák zbělal, když na ni zatlačil. Ze stříbrné hlavně pomalu vylétá kulka a otáčí se přitom kolem své osy. Blíží se k mým prsům a já pořád ještě nejsem schopný dělat nic jiného, než ji fascinovaně pozorovat. Teprve když mi trhá košili, vydere se mi z hrdla bolestné zasténání.

Prudce jsem se posadil. Z vlasů mi na obličej stékaly čůrky potu, trhavě jsem dýchal a rozhlížel se kolem. Ten sen byl živý tak, že i smrt se v něm zdála skutečná. Vykřikl jsem při probuzení? Nejspíš ne, moje dva společníky ze spánku nic neprobralo a dál tiše oddychovali na svých palandách.

Sundal jsem nohy z postele a opřel si hlavu do dlaní. Několik chvil jsem seděl se zakrytýma očima a poslouchal zvuky přicházející zvenčí. Ale slyšel jsem jen monotónní hlas stromů, skal a sněhu. Později jsem obrátil zrak k oknu. Noc pomalu odcházela a venku už bylo spíše šero než tma. Proti obloze se rýsovaly křivky kopců, ale tyhle hory byly jiné než ty ve snu. Stejně mohutné, avšak přátelské.

Muž s pistolí, vánek, dva do sebe zaklesnuté pohledy... Co z toho byl sen a co nevyhnutelná budoucnost? Bezděky jsem si sáhl na prsa. Ucítil jsem jen napnutou kůži, chvějící se a lepkavou potem. Několikrát jsem si bříšky prstů přejel místo, kde mi svištící kulka protrhla košili. Sen. Byl to jen sen, nic jiného. Ale i kdybych věděl, že mě takový konec skutečně čeká, změní se něco? Začnu se ptát, proč jsme přišli do těchto hor?

Ne. Nic už se nezastaví. Za několik hodin mě jeden z mých dvou společníků odveze na vlakové nádraží ne-dalekého města, a v okamžiku, kdy se s jízdenkou v dlaní posadím do nenápadného kupé, stanu se někým jiným.

Ačkoli... Nejsem někým jiným už dávno? Divochem, je-
hož jsem v sobě celá léta ukrýval, krmil a držel při životě

a který čekal na chvíli, kdy mi tu pohostinnost bude moct konečně oplatit?

Nevím. Nevím vlastně nic, o životě ani o smrti. Snad jen to, že se jich nebojím. Cokoli mě čeká na konci cesty, na kterou vyrážím, mi už neublíží. Kolikrát člověk může zemřít? Mě to potkalo nedávno, nic horšího už se stát nemůže. Půjdu, kam musím. Uřízněte mi nohu, a budu se belhat o berlích. Vydloubněte mi oči, a půjdu po čichu. Nic mě nezastaví. Toho, kdo je mrtvý, už znovu nezabijete.

Měsíční světlo zalévalo skály a já od té podívané nemohl odtrhnout zrak. Stále jsem ještě seděl na okraji postele, pohled upřený skrz okno a dlaně složené v klíně.

Na krátkou chvíli, snad jen na prchavý okamžik, mi před očima vytanula nehybná tvář muže se stříbrnou pistolí.

A já se maličko, téměř neznatelně zpevnil v ramenou.

1.

Ten den, kdy můj život někdo zlomil jako použitou sirku, si vybavuju úplně jasně. Tak jasně, až se mi to zdá nepřírozené. Nejen tu poslední chvíli, ale i dlouhé hodiny, které jí předcházely. Člověk by přitom myslel, že kromě několika rozhodujících vteřin se všechno ostatní utopí v mlze. Že nic z toho není tak důležité, aby to stálo za zapamatování.

Předchozího večera jsme nastoupili na noční směnu. Byla poslední lednová středa a my procházeli bazary kvůli kradenému zboží, vartovali na místech, kde se dealují drogy, a namátkově kontrolovali doklady podezřelým chlápům. Nic výjimečného, zkrátka věci, které máme v popisu práce stejně jako vyšetřování zločinů. Ve třech jsme bloudili

noční Prahou, já, Tony a Katrin, blond kolegyně, která na naše oddělení nastoupila sotva před třemi měsíci.

Pamatuju si z té noci každou ulici, kterou jsme prošli. Každý náš pohyb, každou větu, kterou kdo pronesl.

„Pomalou už spím i vestoje,“ prohodila Katrin v půl třetí ráno.

„To jsme na tom skoro stejně,“ ubezpečil ji Tony, „mně zase stojí i ve spánku.“

„Ty seš fakt prase,“ ušklíbala se, ale moc dobře jsem viděl, jak jí zčervenaly tváře. Ano, i tyhle pubertální vtípky se mi bůhví proč vybavují, i když by vzhledem k příštím událostem vůbec neměly mít v mé paměti místo.

V sedm ráno jsme zaparkovali služební vůz pod okny kanceláře, posnídali kafe a po půlhodině odpočinku nám začal každodenní pracovní koloběh. A já jsem ještě teď schopen si vzpomenout, co jsem kterou minutu toho dne dělal. Spisy, výsledky, pročitání dokumentů... Vypil jsem další tři kávy, hlad podvedl starou bagetou a ručičky na hodinách jsem pohledem tlačil ke čtvrté, po níž mělo přijít vysvobození. Když konečně odbila, padla mi hlava na stůl a já si nepřál nic jiného, než otevřít oči nejdřív až příští ráno. A snad jsem to měl udělat; usnout a nezúčastněně nechat okolní svět plynout. Už nikdy se nezbavím pomýšlení na to, jaké tragédii bych tím zabránil.

Jenže já bohužel spát nemohl, protože ani ne za hodinu jsem se měl setkat s Terezou před jedním zastrčeným kinem. Lístky jsme si koupili ještě v době, kdy jsem neměl ani potuchy o tom, že nějaká pomazaná hlava vymyslí úplně zbytečnou noční akci. V tu chvíli už jsem to byl ovšem já, kdo usínal i vestoje. Když mě pak Tereza uviděla, obrátila oči v sloup. Sama přitom po práci stačila zaběhnout domů, aby vyvenčila Dustyho. Teď na mě koukala, jako by v duchu přemýšlela, jestli má s tímhle zmačkaným chlápkem vůbec nějaké životní vyhlídky.

„Neodpískáme to?“ zeptala se.

„Proč?“

„Proč? Usneš ještě dřív, než skončí reklamy. Nepůjdeme radši domů?“

Měli jsme odejít. Sebrat se, v bytě si nalít víno, pustit televizi a koukat na nějaký dokument o velrybách. Namísto toho jsem ale Terezu přesvědčil, že dvě hodiny v kině ještě nějak zvládnou, a o chvíli později jsme s kelímkem popcornu na klíně zírali na obrovské postavy řešící naprosté a zároveň úžasné absurdity. Neusnul jsem. Dokonce jsem se i bavil, čemuž bych předtím snad ani nevěřil.

Koukali jsme na Pulp Fiction, film, který přitom máme za sebou snad padesátkrát. Jenže plátno je něco jiného než televize a původní znění má také něco do sebe. Když v závěrečné scéně odcházejí Vincent Vega s Julesem Winnifieldem z bistra jen v tričkách a s pistolemi zastrčenými za gumou šortek, usmíval jsem se. Tenhle biják jsem v kině viděl naposled při jeho premiéře před dvaadvaceti lety, ale i dnes mi pořád ještě připadá originální, čerstvý a šťavnatý jako čtvrtlitrák se sejrem.

Později jsme stáli před vchodem a já pozoroval hemžení mizejících diváků.

„Pojď si někde sednout,“ navrhl jsem.

Tereza zvedla obočí.

„Myslela jsem, že se ti chce spát.“

„Jo, to chce. Ale sotva táhnu nohy. Radši bych se ještě posadil.“

„Teď jsme seděli skoro tři hodiny,“ usmála se, ale já se odbýt nenechal.

„Dáme si někde drink?“

Tereza se rozhlédla a kývla hlavou k nedalekému neonu. Za sklem jsem uviděl desítku obsazených stolků, mezi nimiž se proplétala drobná servírka. Vyкроčili jsme a za několik okamžiků už jsme seděli na místech hned vedle barového pultu. Pili jsme Martini, já s plátkem citronu, Tereza jako pokaždé s olivou.

„Jak ses měl v noci?“ zeptala se.

„Většinu času jsem se moc nebavil. A ten zbytek už vůbec ne.“

„Vtipný,“ přikývla, „ale příště vymysli něco originálnějšího. Tohle už někdo řekl.“

„Woody Allen. Teda aspoň myslím. Tak promiň.“

Mluvili jsme o práci, vybavuju si každé naše slovo. Snad kdybychom tušili, že jde o poslední společné minuty... Ale my se bavili o tom, jak jedna její kolegyně onemocněla, zatímco další se má co nevidět vrátit z mateřské. O naší noční akci, která nebyla ztrátou času snad jen pro Tonyho s Katrin, kteří o sebe několikrát nenápadně zavadili dlaněmi. O vyhlídkách na víkend, který zřejmě strávím taky ve službě. Hovořili jsme o banalitách a nevědomky tak utratili veškerý zbývající čas.

Když jsme později z baru odcházeli, kouřilo na plácku před ním několik osob. Čtyři ženy a tři muži ve společenských ohozech si mezi šluky z cigaret nahlas povídali a směli se u toho. Kolem projel vůz taxi, v závěsu za ním další. A pak ještě jeden. Bylo pod nulou, větve stromů i silnice namrzlé, a nám šla pára od úst.

Po chodníku se blížily dvě mužské postavy a já si k sobě Terezu přitáhl, aby kolem nás mohly projít. Když jsme se míjeli, setkal se můj pohled s pohledem jednoho z těch dvou. Ten okamžik trval sotva zlomek vteřiny, ale i kdybych toho muže poznal, hned bych na něj zapomněl. V obličejí mě šimraly Tereziny vlasy, cítil jsem z nich levanduli a nemohl se dočkat, až se za námi zaklapnou dveře bytu.

„Hej, fízle, seš to ty?“ uslyšel jsem najednou za našimi zády.

Jako na povel jsme se s Terezou obrátili. Oba muži stáli sotva pět metrů od nás, jeden s rukama založenýma jen tak v bundě, druhý se zařátými pěstmi.

„Jo, seš to ty,“ řekl a upřeně na mě zíral.

Tereza mě držela za dlaň, ale já ji z jejího sevření pomalu vyprostil. Prohlížel jsem si mužův obličej. Možná že

jsem měl jeho tvář zasunutou někde vzadu v mozku, mezi zaprášenými vzpomínkami a dalším polozapomenutým harampádím, ale v tu chvíli jsem ho nepoznával. Jeho oči mi připadaly, jako když plavou ve sklenici s alkoholem, snad byl také na odchodu z nějaké nálevny, ale stál pevně a nespouštěl ze mě zrak.

„My se známe?“ zeptal jsem se. Vzdálenost mezi námi byla dost velká na to, abych stačil zareagovat, kdyby mělo k něčemu dojít.

„Pojď pryč, Miko,“ zašeptala Tereza a od rtů jí přitom odplul obláček bílé páry.

„Tři roky se mi zdávalo o tom, že tě někde potkám a rozkopu ti držku, ty zmrde!“

Pěsti měl stále zaťaté, ústa pootevřená a hlavu lehce stáhnutou mezi ramena. Očekával útok. A ještě pravděpodobněji se k němu chystal. Sledoval jsem jeho pohyby a hlavou mi přitom projížděla kartotéka tváří, s nimiž jsem se kdy setkal. Kdo to sakra je? Co od něj můžu čekat? Druhý z mužů mu stál za zády a mlčel. Ruce z kapes už sice vytáhl, ale vypadalo to, že jen vyčkává.

Moje pistole odpočívala v trezoru v kanceláři, u sebe jsem měl jen zavírací nůž připevněný klipsnou v kapse kalhot. Ale ten jsem stejně nemohl použít proti někomu s prázdnýma rukama.

„Pojď pryč,“ uslyšel jsem znovu tichý hlas.

„Jo, to bude nejlepší,“ přikývl jsem. Nechtěl jsem se ale k těm dvěma otočit zády, proto jsme začali couvat a já je nepřestával sledovat.

„Kam jdeš, svině fízlovská?“ vyštěkl muž a vydal se za námi. Jeho hlas už dávno přinutil kouřící skupinku věnovat nám pozornost.

Zastavil jsem se. Napřáhl jsem před sebe ruku, abych si ho udržel na distanc, kdyby si přece jen nedal pokoj a dostal se až k nám.

„Nevím, co jsi zač, ale dej nám pokoj. Rozumíš?“

„Jdi do hajzlu!“ vyštěkl. Stál od nás sotva tři metry. Viděl jsem, jak mu pracují svaly v obličejí. Zatínal zuby, kůže na lících kostech se mu chvěla. Přehlídka tváří v mé hlavě dávno doběhla na prázdno, ale já už si byl jistý, že tenhle asi pětadvacetiletý obličej skutečně odněkud znám.

A pak se to stalo.

„Já tě zabiju, ty zmrde!“ vykřikl muž a vyrazil proti mně právě v okamžiku, kdy mezi nás vstoupila Tereza a zaječela na něj, ať vypadne. Dodnes nevím, proč to udělala. Snad v ní překypěl nějaký romantický smysl pro spravedlnost, možná neudržela nervy na uzdě a třeba už prostě jen chtěla být doma, v teple, pryč z dosahu všech těch urážek. Snad, možná, třeba... Já nespouštěl oči z útočníka, a proto jsem nemohl předvídat, co se Tereza chystá udělat.

„Uhni, ty pizdo,“ odstrčil ji prudce z cesty a vzápětí už jeho pěst zamířila do mého obličejí. Vyrazil jsem levou rukou nahoru, abych ránu vykryl, a sotva koutkem oka jsem zahlédl, jak Tereza upadla. Pravačku jsem vymrštil přímo před sebe, ale protože uhnul hlavou, pěst se mi svezla po jeho čepici. Podařilo se mi chytit ho za límec bundy a smýknout jím k zemi. Narazil mi ramenem do břicha a já zavrával, hned jsem ale získal ztracenou stabilitu a očekával další útok. Pohledem jsem přitom hledal Terezu. Všiml jsem si, že skupinka kuřáků zírá kamsi dolů na chodník a některé z žen si přitom zakrývají ústa. Okamžitě jsem sjel zrakem tam co oni. Na dívčí tělo bezvládně ležící na zmrzlé dlažbě.

„Teri! Proboha, Teri!“

Vypadala, jako když jen spí s otevřenýma očima. Dlouhé vlasy halily tmavým závojem její klidný a vyrovnaný obličej.

„Panebože, Teri!“

Klečel jsem u ní a mluvil do tváře, která mě nevnímala. Oči upírala někam nahoru nad světla lamp, já jí vsunul dlaň pod ramena a nadzvedl ji.

Probere se! Promluví! Možná zasténá, ale i to bude znít andělsky.

Husté vlasy, které až do té chvíle zadržovaly proud krve, jej propustily dolů na chodník. Tmavá lepkavá míza mi stékala přes ruku a její teplo tvořilo obláčky páry, které pomalu stoupaly nahoru kolem mé tváře.

„Terezko! Prosím tě! Teri!“

„Záchranku! Volejte záchranku!“ křičel něčí hlas, možná byl i můj, to už dnes nevím. Všechno se mi ztrácí v mlze, snad se tak rozum brání tomu, aby ho vzpomínky nedohnaly k šílenství. Je to zvláštní, poslední věc, kterou si ještě dnes vybavuji naprosto zřetelně, je útok toho parchanta. Tím okamžikem skončila má schopnost vnímat svět ostře a v barvách. Když zpětně nahlížím na následující hodiny a dny, vidím je jako obrazy na dně potoka. Vlny na hladině tvoří pohyblivý závoj, který mi je sice umožní spatřit, ale zároveň je překrývá, abych k nim nemohl. Pamatuju si, jaký na sobě měla Tereza kabát při odchodu z baru, přitom si ho však nevybavím z chvíle, kdy jsem ji držel a snažil se ji probrat k životu. I její tvář se strnulým pohledem je podivně vzdálená a bůhví, jestli ten klidný výraz není už jen projekcí mého porouchaného mozku.

„Teri!“

Nevím, jestli jsem křičel, šeptal nebo jen v duchu prosil. Stejně tak už nejsem schopen říct, jak dlouho jsem tam klečel a držel ji. Dokonce nevím ani to, co přesně se s ní dělo, když dorazila záchranka. Vzpomínky mi splývají se scénami z filmů, v nichž se zdravotníci snaží oživit nereagující tělo. Časem řídnu a ztrácím se.

Všechno jsem přitom musel vypovědět kolegům, kteří Terezinu smrt vyšetřovali. V jejich lejtrech je toho daleko víc, než mám teď v hlavě. Je tam všechno čerstvé a syrové, jak jsem to popsal toho večera jen o několik hodin později.

Ten spis ovšem obsahuje i otázky, na které jsem odpovědět nedokázal.

Kdy a kam zmizel ten muž, který vás napadl?

Nevím.

Znáte ho?

Nevím!

Je možné, že jste ho dřív vyšetřoval pro podezření z trestné činnosti?

Nevím!!

Čím víc chcete, čím usilovněji přemýšlíte a hledáte v zákoutích paměti, tím častěji narazíte do zdí v místech, kde by měly být dveře.

2.

Matně si vzpomínám na to, jak zdravotníkům neustále opakuju, že kdyby bylo potřeba, mám stejnou krevní skupinu jako Tereza. Říkal jsem jim její jméno, v ruce žmoulal její doklady a v náruči držel kabát. Už ani nevím, kdy a proč jí ho svlékli.

Seděl jsem v sanitce na nějakém výklopném sedadle a kolem mě létaly útržky vět, kterým jsem nerozuměl a možná ani rozumět nechtěl. Minuty mi připadaly nekonečně dlouhé; nechápal jsem, proč čas dělá takové naschvály někomu, kdo nikdy nebyl jeho nepřítel. Proč škodolibě natahuje chvíle, které jsou přitom už samy o sobě nesnesitelné.

Čím víc náš vůz vrískal, tím jel pomaleji. Cesta k nemocnici trvala celou věčnost, každý metr silnice nás chytal za pneumatiky a snažil se, abychom k pomoci dorazili co nejpozději. Téměř mě překvapilo, když jsme pak konečně zastavili a zdravotníci otevřeli dveře sanitky. Na asfalt parkoviště dopadla kola lůžka s Tereziným tělem. Obrovské prosklené dveře do budovy nemocničního pavilonu se

před námi s tichým zahučením rozevřely a my pospíchali širokou chodbou kamsi do dále. V polovině cesty se k nám připojilo několik lidí v pláštích, navzájem si sdělovali jakési informace, ubezpečovali se jak o úkonech provedených, tak i o těch, které budou následovat.

A jak se přidávaly další a další postavy, dostával jsem se po malých krůčcích od Terezy dál a dál, až na úplný okraj lidského hroznu, který se jí věnoval. Už jsem dávno neviděl její tvář, po chvíli mi z očí zmizel dokonce celý vozík, na němž ležela, a nakonec mě jako jediného odřízly široké tmavé dveře, za nimiž všichni ostatní zmizeli. Jen o malou chvíli později se vrátila nějaká žena, která beze slova natáhla dlaň, a já jí do ní úplně automaticky vložil Tereziny doklady.

Teprve v tu chvíli, když jsem zůstal sám na prázdné chodbě, se mi roztrásla kolena. Udělat pět kroků k řadě plastových sedaček pro mě byl najednou téměř nadlidský výkon. Dopadl jsem na jednu z nich a hlava mi klesla na prsa. Vzápětí jsem ji však otočil zpět ke dveřím, za nimiž se předtím všichni ztratili. Zoufale jsem si přál, aby z nich někdo vyšel ven, ale přitom jsem se ještě v životě ničeho víc nebál. Moje mysl jela na púl plynu a snad to v tu chvíli bylo i dobře.

Ozvalo se cvaknutí, které se liduprázdnou chodbou rozlehlo jako přehození výhybky v kolejišti, ale to se jen otevřely dveře na jejím opačném konci. Některá sestřička vyklouzla ven a vzápětí mi zmizela z dohledu. Zabořil jsem obličej do dlaní, ale skrz prsty jsem nepřestával sledovat zavřený vchod k operačním sálům. Teprve po několika minutách mě napadlo, že jsem vlastně dosud nikomu nezavolał. Ani Terezinu otci, a dokonce ani policii, což jsem měl udělat okamžitě poté, jakmile dorazila sanitka.

Vyndal jsem z kapsy mobil a vytočil linku operačního důstojníka. Můj hlas zněl ve sterilním tichu chodby tak cize, že jsem ho sám nepoznával. Během chvíle jsem souvislými větami popsal jak místo, kde nás neznámý napadl,

tak jeho vizáž. Dokonce jsem jako robot odříkal pokyny, co by měli kolegové udělat. Ztotožnění všech lidí, kteří byli přítomní. Jejich podrobný výslech. Zajištění kamerových záznamů z ulice, na kterých bude útok zaznamenán. Ty pak samozřejmě pomůžou určit, odkud ti dva muži přišli. Ze směru jejich pohybu budeme postupně sbírat další a další záznamy... Mluvil jsem a mluvil. Jen k Terezině stavu jsem nebyl schopen říct vůbec nic.

„Já zůstávám tady ve špitále, takže dej moje číslo klukům, kteří na tom budou dělat,“ připomněl jsem operáčnímu nakonec.

Další dva hovory byly náročnější. Jiří, Terezin otec, to vzal téměř po prvním zazvonění, její bratr taky. Jejich reakce byla totožná, jen dlouhé ticho a nakonec dvě nebo tři přesně zacílené otázky. Oba poldové, takže nebylo třeba jim nic zdoluhavě vysvětlovat. O to hůř jsem se ale cítil. Nejistě a provinile.

Jiří dorazil ani ne za dvacet minut. Po telefonu jsem ho navigoval do míst, kde sedím, a za okamžik už se objevil v prosklených dveřích. Přicházel tak rázně, jak mu jeho stav dovoľoval. Dosud jsem ho vlastně viděl sotva čtyřikrát, poprvé asi před tři čtvrtě rokem, kdy nás Tereza seznámila. Ale zaslechli jsme o sobě už dřív. Jiří byl mezi detektivy legenda, pětadvacet let na vraždách je pořádná porce nechutného koláče. On o mně pro změnu věděl přes Pavla, který o svoji mladší sestřičku vždycky mimořádně pečoval. Když mě tedy jednou Tereza přivedla domů, oba jsme už přibližně tušili, co od sebe čekat.

Teď se ke mně Jiří blížil chodbou páchnoucí po dezinfekci a já sledoval jeho rozložitou postavu s výrazným břichem. Už nemohl sportovat jako kdysi a ve svých osmapadesáti se věnoval pouze dlouhým procházkám, které se mu však z duše protivily. Léta byl zvyklý vymetat podlahu s daleko mladšími džudisty a teď jen se skřípěním zubů trpěl a počítal přibývající kilogramy pod košilí. Se svými téměř

dvěma metry výšky a dlaněmi jako rypadla malého bagru však pořád ještě vzbuzoval zasloužený respekt.

Vstal jsem a podal mu ruku. Zrentgenoval mě očima, hned vzápětí mu ale pohled padl na dveře, za nimiž tušil svoji dceru.

„Něco novýho?“ zeptal se.

„Zatím nic. Ještě tady nikdo nebyl.“

Posadil se vedle mě a chvíli mlčel.

„Co přesně se teda stalo?“ zeptal se.

„Vyjel po mně nějaký blbec a Terezu přitom odstrčil. Já... nemohl jsem nic dělat, byl to okamžik.“

Proč se obhajuju? Proč se sakra vůbec obhajuju? Měl jsem něco udělat! Cokoli!

„Kdo to byl?“

„Nevím, Jirko, asi nějaký drban z minula. Já si ho nepamatuju, ale on věděl, co jsem zač. Potkali jsme se úplnou náhodou, nejdřív mi začal nadávat a pak...“

Vedle se otevřely dveře, ale to jen nějaká sestra vyhlédla a vzápětí zase zmizela. Ani ne o vteřinu později se však chodbou rozezněly spěšné kroky. Byl to Pavel, v dlani svíral klíče od služebního vozu, zřejmě trávil i tuhle pokročilou hodinu v práci.

„Ahoj tati, čau Miko,“ pozdravil nás a Jiří mu pohledem pokynul k prázdnému sedadlu vedle sebe. Pavel na mě visel očima, ale já jen zavrtěl hlavou.

„Je na sále. Zatím čekáme.“

„Co se sakra stalo?“

Zopakoval jsem mu tytéž věty, které jsem před chvílí řekl jeho otci. „Nevím, kdo to byl, Pavle.“

„Na něj seru. Co ségra? Mluvila v sanitce?“

Jestli v sanitce mluvila? Ne, proboha! Koukala v ní do stropu, stejně jako tam venku na tmavé nebe, strnule a nepřítomně. Nedýchala. Nehýbala se. Do prdele!

„Ne, nemluvila. Dostala na obličej masku, postarali se o ni... Víc fakt nevím.“

Ale věděl jsem. Zázraky se dějí jen ve filmech a laciných románech, všední život jimi nijak zvlášť neplývá. Cítil jsem se v tu chvíli jako největší pokrytec na světě. Nechal jsem jim naději, o které jsem byl přitom sám přesvědčený, že dávno zhasla. Ještě před příjezdem sanitky; dříve než záchranáři začali provádět své kejkle, o nichž i oni museli vědět, že jsou nejspíš zbytečné.

Dlouhé minuty jsme vedle sebe seděli jako tři zkamenělí poutníci. Ani jeden z nás už nepromluvil, snad jsme se báli, že tím protrhneme nějakou bublinu, která zatím drží naše životy pohromadě. Žádný z nás nevstal, aby zašel pro kafe. Jen jsme tak seděli, mlčeli a umírali strachy.

Tři minuty před desátou se otevřely dveře od sálů a ven vyšli dva muži a jedna žena. Drobnější z obou lékařů, padesátník s kostěnými brýlemi, se u nás zastavil. Když jsme vstali, všichni jsme ho nejméně o hlavu převyšovali. Cestoval očima po našich tvářích.

„Vy jste příbuzní Terezy Janků?“ zeptal se a jeho hrubý hlas vůbec neodpovídal tělesné konstituci. Jiří zareagoval nejdřív.

„Ano, já jsem její otec,“ řekl a podal mu ruku. Lékař mu ji stiskl, ale já si velmi dobře všiml, jak nejistě to učinil.

„Mám pro vás bohužel špatné zprávy.“

„Co přesně tím myslíte, pane doktore?“ Přímá otázka očekávající nevyhýbavou odpověď.

Lékař se nadechl a z jeho vět si dnes vybavuju už jen útržky. Krvácení do mozkové tkáně. Nitrolební tlak, destruktivní charakter. Téměř nulová šance. Dělalí, co mohli, ovšem... Je mu to líto, ale...

Chtěl jsem odletět někam do vesmíru, ale mohutná závaží na rukou a nohou mě držela v nemocniční chodbě. Nemohl jsem se ani pohnout. Dokonce jsem nebyl schopen vydat ze sebe hlásku. Cítil jsem srdce v krku, ale nedalo se spolknout ani vyplivnout. Tělo se mi nadouvalo jeho údery, čekal jsem, že každou vteřinou musím vybuchnout. Jiná

možnost neexistovala. Explodovat, roztržít se na miliony kousků, zmizet. Nic přirozenějšího se stát nemohlo.

Jenže i po několika dalších okamžicích jsem dál zíral do tváře lékaři, který snad nevěděl, jak se s námi rozloučit. Nakonec nás všechny tři ještě jednou přešel očima, pokývnutím hlavy vyjádřil účast a odešel.

Svezl jsem se zády po zdi a skončil v podřepu. Obličej jsem držel v dlaních a slyšel jsem nadpozemský hukot tak nepodobný ničemu, s čím jsem se dosud setkal. Co v tu chvíli dělali Jiří s Pavlem, to si nepamatuju. Možná něco říkali, možná jen ohromeně stáli a mlčeli, možná běsnili. Já však dřepěl, přežíval jednotlivé vteřiny a čekal na to, až se celá nemocnice zhroutí a pohřbí pod troskami každou živou duši. Tu moji především.

Jenže se nestalo vůbec nic. Ucítil jsem dlaně, které mě uchopily za paže a zvedaly mě nahoru. Někdo mě držel za ramena. Viděl jsem pohybující se rty, vnímal jednotlivá slova, ale zároveň jsem je nedokázal rozšifrovat. Kdosi na mě mluvil, snad se tázal, snad vyčítal, ale já nerozuměl. Odmítal jsem rozumět.

„Miko... Kurva Miko! Do prdele!“

Slyšel jsem. Slova postupně sílila a já se rozhlédl kolem sebe. Už jsem zase vnímal. Žil jsem. Nebyl jsem rozerván na malé kousíčky, ani jsem neletěl do vesmíru. Žil jsem a to bylo to nejhorší, co se mi mohlo stát.

„Co to bylo za hajzla, Miko?“ ptá se Pavel, zatímco jeho otec stojí opřený o stěnu s nepřítomným pohledem v očích.

„Tak kdo to byl?!“

„Nevím, Pavle,“ blekotám. „Já to prostě nevím.“

Když pustí má ramena, zavrávorám a dopadnu na sedadlo. Třu si dlaněmi obličej, abych se vzpamatoval. Pavel někam telefonuje, mám dojem, že se s někým hádá. Křičí. Naléhavě vysvětluje.

Později sedíme v jeho autě a jedeme k tomu místu. Kolegové z výjezdu tam ještě jsou, obehnali páskou kus

chodníku s Terezinou krví, mluví s lidmi, hledají kamery. Vysvětluju jim i Pavlovi, co přesně se stalo, a nakonec odjíždíme na Kongresovou, aby se mnou dopodrobna sepsali všechno, co se odehrálo od okamžiku, kdy jsme s Terezou opustili nedaleký bar.

Tam také poprvé padají ty otázky.

Kdy a kam zmizel ten muž, který vás napadl? Nevím.

Znáte ho? Nevím!

Je možné, že jste ho dřív vyšetřoval pro podezření z trestné činnosti? Nevím!

Pavel byl celou dobu poblíž. Chvilí před půlnocí mě vzal domů, a když jsem z jeho auta vystupoval, ani se nerozloučil. Anebo jsem to možná přeslechl. V bytě jsem jen tak v botách a kabátě padl do křesla a kolem mě začal kroužit Dusty. Motal se se skloněnou hlavou a vydával krátká tichá zakňučení. Cítil to. Z mých šatů, z mého pohledu, z mého dechu.

Sotva po půl hodině jsem vstal a vyrazil ven. Až do pěti ráno jsem nazdařbůh chodil smíchovskými ulicemi. Soustředil jsem se na každý svůj krok, prohlížel jsem si fasády domů, počítal kostky na chodnících. Dělal jsem cokoliv, jen abych si zaměstnal mozek. Na zbývající čas jsem se pak doma uložil na sedačku. Spánek, do kterého jsem upadl, snad trval jen vteřinu. Byl jako mžik oka. Jako rána pěstí.

Když jsem se později probudil, nebyl jsem schopen se ani pohnout. Otevřel jsem oči a koukal do stropu; stále ještě v kabátě i botách. Cítil jsem se v nich jako v nějaké ulitě, která mě chrání před artefakty Tereziny přítomnosti. Tušil jsem, že jakmile se svléknu, zaútočí na mě všechny její fotky, spony, náramky i rtěnky, a já to setkání s nimi nepřežiju.

Jenže pokud nepřežiju, nikdy už k tomu rozzuřenému obličejí ze včerejšího večera nepřiradím správné jméno. A to udělat musím, i kdyby šlo o poslední věc, kterou ještě v životě zvládnou.

3.

Vstal jsem z pohovky a vyrazil do koupelny. Chtěl jsem si dát sprchu, abych se trochu probral, ale sotva jsem vešel dovnitř a uviděl všechna ta pleťová mléka, řasenky a odličovací tampóny, zmohl jsem se sotva na to opláchnout si obličej. Musel jsem odtamtud co nejrychleji vypadnout.

Posadil jsem se do křesla a vzal do ruky telefon. Měl bych zavolat mámě, jenže... Vrátil jsem mobil do kapsy. Nevěděl jsem, co jí říct. Necítil jsem se na nějaké velké povídání a stejně tak bych nesnesl poslouchat rozpačité ticho na druhém konci linky. Anebo pláč, což by bylo ještě horší. Jak někomu vysvětlit věc, které stále ještě sám odmítám uvěřit? Kterou si nechci připustit, protože kdybych to udělal, musel bych skončit s pouty na ruku nebo ve svěřací kazajce?

Právě v tomhle křesle jsem kdysi dávno odpočíval s potlučenými žebry a psal jedné krásné tmavovlásce, kterou jsem sotva znal, jestli se o mě nechce přijít postarat. Anebo aspoň o mého psa. Přišla a nakonec i zůstala. Až do večerjška. Za tu dobu se stala kusem mě samotného. Nic nezni banálněji, zároveň však nic není blíž pravdě. Nevím, jak jinak vyjádřit všechno to, co pro mě Tereza znamenala.

A teď... Sedím tady jako zbitý pes, kterému srdce tlučé tak, že vyplňuje každou skulinu jeho těla. Cítím ty údery, zalykám se jimi a připadám si, že musím každou vteřinou vybuchnout. Jenže ta síla, která by mě mohla milosrdně rozervat na kusy, se nakonec vždycky trochu ztlumí. Jen o něco, o malý kousek, to aby mě i nadále udržela naživu a mohla mi dál působit bolest.

Zazvonil telefon, volal Pavel. Ale já nechal přístroj dělat randál a odešel jsem do kuchyně. Nebyl jsem schopný ten hovor zvednout, netušil jsem, jestli vůbec chci mluvit, poslouchat, prostě jakkoli komunikovat. Část mého já si

uvědomovala, že může jít o něco důležitého, ovšem ten zbytek rezignoval. Žádný rozhovor, žádná zpráva nevrátí události posledních hodin, a na ničem jiném nezáleží. Vím, nemůžu se schovávat věčně, ale aspoň chvíli mi to prosím dopřejte.

Zvonění ustalo a o chvíli později pískla zpráva.

„Jen jsem chtěl vědět, jestli jsi OK. Tak se ozvi, prosím tě. P.“

Padl jsem zpátky do křesla. Já se včera nedokázal postarat o jeho sestru a on chce vědět, jestli jsem v pořádku. Panebože...

Údery, jimiž se mi ještě před chvílí snažilo srdce propokpat z hrudníku, jsem najednou začal cítit úplně jinak. Procházely mnou plynule a mé roztržené ruce se vteřinu po vteřině zklidňovaly. Jako by se moje vnitřní orgány rozhodly pracovat pro mě a nikoli proti mému tělu. Té zvláštní změny si nějakým šestým psím smyslem musel všimnout i Dusty. Zničehonic se objevil dole pod křeslem a vyskočil mi na klín. Nepamatuji se, kdy naposled to udělal. A jestli vůbec někdy.

„Panička je pryč,“ zamumlal jsem a podrbl ho na krku. Zvedl ke mně oči. Věděl to. Říkal mi, že to ví už od včerejšího večera. Od první vteřiny, kdy jsem vkročil do bytu. Vlastně to tušil už ve chvíli, kdy mu odpoledne nasypala do misky a spěchala za mnou na schůzku před kinem.

Teprve v tu chvíli se mi vedraly slzy do očí. Až do toho okamžiku jsem je držel za zdi, skrz kterou se nemohly dostat, ale najednou... Bůh ví, co je spustilo. Ani v sanitce, ani později v nemocnici jsem nebrečel, to až teď, se psem na klíně. Předchozích deset hodin jsem fungoval jako robot, dýchal jsem tak, chodil i mluvil. Teď jsem si ale přikryl ústa dlaněmi a přes jejich hřbety nechal plynout dva horké potoky. Dusty ležel bez hnutí a potichu kňučel. Téměř neslyšně.

„To bude dobrý,“ šeptal jsem a snažil se tomu uvěřit. „To bude dobrý.“

Telefon znovu spustil, ale tentokrát už jsem ho zvednout nemohl, ani kdybych sebevíc chtěl.

„To bude dobrý, uvidíš.“

S rukama v kapsách kabátu jsem šel dolů ulicí jako nějaké porouchané monstrum. Pralo se o mě několik naprosto protichůdných emocí, každá z nich se mě snažila strhnout svým směrem a podle toho také vypadala moje chůze. Nejistá, trhavá a vzápětí kolébavá. Chtěl jsem ležet v posteli schovaný před celým světem, zároveň jsem však potřeboval zaměstnat mozek. Nejvíc ze všeho jsem ale samozřejmě toužil najít toho muže, který mi předchozího večera rozprášíl celý můj život. Tohle všechno mě rvalo na kusy.

Prošel jsem parkem a eskalátory mě zavezly dolů do metra. Jen máloco nesnáším víc než průvan na jezdících schodech, zvedl jsem si proto límec a hlavu vtáhl ještě hlouběji mezi ramena. V téhle ulitě jsem pak vydržel celou půlhodinu, dokud jsem nedorazil na vrátnici našeho policejního baráku. U výtahu postávala skupinka kolegů v uniformách, já je však minul a nahoru se raději vlekl po schodech. Z kapsy jsem vyndal svazek klíčů a odemkl mříž oddělující chodbu s kanceláři od zbytku patra. O několik kroků dál jsem vzal za kliku našich dveří a uvnitř jsem samozřejmě našel Tonyho.

Když mě uviděl, zaváhal. Šlo sotva o desetinu vteřiny, nemohl jsem si toho ale nevšimnout. Nedivil jsem se mu, na jeho místě bych taky nevěděl, co dělat. Vstal a vykročil ke mně.

„Miko, do háje...“ Na víc se nezmohl, ovšem nic dalšího ani říkat nemusel. A já také nic nečekal. Položil mi dlaň na rameno a to bylo všechno. Na nějaké objímání není ani jeden z nás stavěný. Všiml jsem si jeho unavených očí. O Tereze se nejspíš dozvěděl už večer. Operační musel podle předpisů vyrozumět mého přímého nadřízeného, no a Robert určitě hned volal Tonymu, aby byl v obraze. Že se

mi ale přes noc neozval, to se dalo pochopit. Nemohl vědět, v jakém jsem stavu, ale především... Už mě za ty téměř čtyři společné roky stačil poznat. Tušil, že budu chtít být aspoň několik prvních hodin úplně sám.

„Je to v hajzlu, Tony,“ zamumlal jsem.

Posadil jsem se na židli, a protože jsem nevěděl co s rukama, znovu jsem je zastrčil do kapes kabátu. Tony mlčel. Nemělo cenu se vyptávat, všechno podstatné se už určitě dočetl ve svodce a zbytek se dozví, až se trochu seberu. Nakonec se nadechl.

„Byl tady Robert,“ řekl a pohled mu na vteřinu sjel k trezoru.

Nic jsem na to neodpověděl. Robert samozřejmě využil svůj rezervní klíč, a než jsem přišel, vzal mi pistoli. Nic neobvyklého, vlastně bych se divil, kdyby to neudělal. Dva z mých kolegů se zastřelili, když je potkala podobná věc jako teď mě. Patrik pár dnů poté, co jeho manželka zemřela pod koly autobusu, David hned po soudu, u kterého přišel o malou dcerku. Oba to udělali služební zbraní. Stěží by je zastavilo, pokud by ji zrovna neměli po ruce. Našli by si jiný způsob. Stejně jako bych ho našel já, kdybych chtěl. Nuselský most, metro, prášky... Anebo Sig Sauer, který mám doma. To, že mě Robert odzbrojil, bylo jen pro formu, a věděli jsme to oba.

„Jdu mu říct, že jsem tady.“

Vyšel jsem na chodbu a tam klepl na kancelář s cedulkou npor. Robert Celda. Když jsem otevřel, koukal zrovna do nějakých lejster. Nejdřív ke mně zvedl oči, ale pak se vymrštil ze židle a přišel mi tři kroky naproti.

„Je mi to líto, Miko.“ Napřáhl dlaň a potřásl mi rukou. „Fakt moc.“

„Jo, to mně taky, Robe,“ odvětil jsem.

„No a... co máš teď v plánu?“

„Nic v plánu nemám. Pokračuju v práci, takže mi vrať bouchačku.“

Odkašlal si.

„Vezmi si radši dovolenou, bude to tak...“

„Jsem v pořádku, neměj péči.“

„Miko, já...“

„Říkám, že mi nic není. Jen potřebuju na pár dní uvolnit ruce. Musím zjistit, co byl ten chlap zač.“

„No a nechceš si nejdřív promluvit s někým z Kongresovky?“ Samozřejmě měl na mysli někoho z partičky tamějších psychologů.

„Je mi to fuk, Robe. Jestli ti to udělá radost, tak klidně.“ Jistě, že mu to radost udělá. Jestli totiž psycholog řekne, že jsem OK, je Robert z případného průšvihů už předem venku.

„Fajn,“ přikývl, „domluví to. Pistoli ti dám pak.“

Jen jsem pokrčil rameny. Kdybych se s ním začal hádat, utřil bych mínusové body ještě dřív, než by sem někdo z Kongresovky vůbec přijel.

„Tak co?“ zeptal se Tony, když jsem se vrátil do kanceláře.

„Proklepnou mě, jestli nechci zastřelit sebe, Roberta nebo polovinu tohohle baráku, pak dostanu zpátky bouchačku a můžu zase makat.“

„A ty makat chceš?“

„Chci. Musím najít tu svini, co má Terku na svědomí.“

„Jo, to musíme.“ Zvedl se od stolu a vzal do ruky hrníček. „Dáš si kafe?“ Přikývl jsem a poté co Tony odešel pro vodu do konvice, svlékl jsem si kabát a hodil ho na věšák. Podal jsem si sluchátko služebního telefonu a zavolaal Pavlovi.

„Potřeboval jsem chvíli klid,“ vysvětlil jsem mu, když to zvedl. „Ale jsem v pořádku.“

„Ty voláš z práce?“

„Samozřejmě, cos čekal?“

„No jo, hloupý dotaz.“

„Co ty? A táta?“ Na druhém konci linky bylo chvíli ticho.

„Nic moc.“ Pavel si odkašlal. „Už jsi... Už tě něco napadlo?“

„Myslíš k tomu...“

„Jo, k tomu zmrdovi.“

„Zatím ne, ale zrovna se do toho jdu pustit. Snad to nebude dlouho trvat.“

„Mluvil jsem s klukama z Kongresovky, dostalo to na stůl první oddělení. Budou ti volat.“

„S tím počítám. Asi bych měl za nima zajet co nejdřív, stejně tam musím za psychologem. Šéfík mi vzal pistoli a bez pohovoru mi ji prý nevrátí.“

„Bože, to je ale kokot.“

„To sice je, ale jinak to asi nepůjde. Pak se ti ozvu, Pavle.“

„No jasně, tak zatím ahoj.“

Tony se mezitím vrátil s konvicí a sypal do hrníčků kávu.

„Budou to dělat...?“ Zarazil se uprostřed otázky. Automaticky se chtěl zeptat, jestli budou Terčinu smrt vyšetřovat vraždaři. To slovo nepadlo, já ale přesto zavřel na vteřinu oči.

„Jo, Strejcovo oddělení,“ přikývl jsem.

Voda v konvici začala bublat a za okamžik přede mě Tony postavil můj černý otráskaný hrnek.

„Vali už je odtamtud pryč, že?“

„Jo, ten už je za vodou.“

Vali, blond svalovec, kterého jsem učil detektivní základy, a on pak povýšil na vyšetřování vražd, se před půl rokem sbalil a odešel do civilu. Při práci na jednom případu si padl do oka s rozvedenou paničkou, které ovšem patřilo téměř tolik firem, kolik měla doma párů bot. A i když byl Vali obvykle na mladší, tentokrát rozumně udělal výjimku. Když jsem se s ním viděl naposledy, dal mi svou novou vizitku. Ing. Jan Valihrach, bezpečnostní ředitel.

„Proč se na něj ptáš?“ obrátil jsem se k Tonymu.

„No, já... Četl jsem svodky, co a jak se včera seběhlo.“

„No a?“

„Ten chlap ti řekl, že kvůli tobě seděl tři roky?“

„Něco v tom smyslu.“

„Takže to bude těžko případ, na kterým jsme dělali spolu. No a předtím jsi byl rok mimo... Nejspíš proto půjde o nějakou věc právě s Valim.“

Držel jsem v dlaních horký hrníček, ale dosud jsem z něj ani neusrkl.

„Bůhví jak dlouho je z kriminálu venku, Tony.“

„To možná jo, ale... Řekněme, že ho pustili někdy loni. Odpočítej tři roky a jsme ve třináctém, to jsem k tobě zrovna nastoupil. Před tím soud, určitě i nějaký odvoláčky a tak dále, takže mně to připadá celkem jasný. Muselo to být z doby těsně předtím, než jsi vypadl ze služby. S Valim jsi dělal rok, že?“

„Jo, přibližně.“

„A před ním?“

Podíval jsem se na něj a jemu to v tu samou chvíli došlo. Bert. Můj parťák, kterého Vali v kanceláři vystřídal, sedí právě teď v plzeňské věznici Bory. A já ho tam pomohl dostat.

„Zajdeme za ním?“ zeptal se Tony. Oba jsme cítili nejistotu v jeho hlase.

„Nejdřív zkusím Valiho,“ odvětil jsem. „Ale ještě předtím musím zajet na Kongresovou za Strejcem a taky za někým z mozkožroutů.“

„Hodím tě tam.“

„Jo, to můžeš. Kdoví, jestli by mě Robert vůbec nechal řídit.“

Mlčky jsem vypil kávu a pak si vzal z věšáku kabát. Tony mezitím odešel vyzvednout klíče od vozu a zřejmě taky ubezpečit Roberta, že na mě dohlédne.

Na parkovišti jsem nastoupil do vymrzlého auta a celou cestu jsem pak skrz zamlžené okýnko pozoroval siluety lidí na chodnících. Někteří se sklopenými hlavami pospíchali, jiní koukali do výloh obchodů. Napadalo mě, na co tak každý z nich asi myslí. Uvědomuji si vůbec, jak jsou jejich starosti malicherné?

Z magistrály jsme obloukem sjeli k budově krajského policejního ředitelství a zastavili až v podzemních garážích. Ke čtečce na turniketu jsme přiložili služební průkazy a pak vyrazili každý svým směrem. Já za povinnostmi, Tony do kantýny.

„Cinkni mi, až skončíš,“ řekl. „A... nějak to tam zvládni.“

„To víš, že jo,“ odvětil jsem a ze všeho nejdřív se vydal hledat kanceláře psychologů. Chtěl jsem mít nezbytný pohovor co nejdřív za sebou; jít tam až po návštěvě Strejcova oddělení by asi nebylo příliš rozumné.

Vystoupil jsem z výtahu a na zdi u zamčených dveří jsem narazil na telefon se seznamem. Některá jména mi byla povědomá, ale tváře jsem si k nim přiřadit nedokázal. Vlastně jsem ani nevěděl, jestli bych raději mluvil s mužem nebo se ženou, takže jsem čísla začal vytáčet odshora. Teprve na třetí pokus to někdo zvedl a o chvíli později jsem už kráčel chodbou za drobnou třicátnicí, která si mě odváděla do své kanceláře.

Nemusí to být tak těžké přežít, říkal jsem si, stačí jen v klidu odpovídat na její otázky. A pak jsem vybuchl hned u té první.

„Jak se cítíte?“

„Kurva, to snad...“

Jestli mě ten den něco rozhodilo, byl to neskutečně hloupý dotaz někoho, kdo by se měl naopak vyptávat aspoň trochu šetrně a duchaplně. Trvalo pak celou půlhodinu, než jsem dokonale sehranou etudou napravil dojem a psycholožka konečně usoudila, že i přes osobní tragédii jsem schopen služby a není důvod mi nevrátit zbraň.

O několik minut později jsem výtahem sjížděl dolů ke kancelářím kolegů ze Strejcova oddělení. Zaklepal jsem na dveře samotného šéfa a po vyzvání vešel dovnitř.

„Ahoj Ludvíku,“ pozdravil jsem vysportovaného padesátníka, který právě za svým stolem koukal do monitoru počítače. Sundal brýle, vstal a podal mi ruku. Vlastně

přítom ani nic neřekl, jen mi stiskl dlaň. Vedoucí oddělení vyšetřujícího vraždy; ten už kondolencí rozdál tolik, že bych od něj bral jakákoli slova jen jako pouhou frázi, to jsme věděli oba.

„Posaď se,“ vyzval mě a kývl k volným židlím.

„Něco nového?“ zeptal jsem se.

„Ten spis máme my, bude na něm dělat Igor Baxa. Teda nejen on, samozřejmě...“

„No jasně, chápu.“ Igor byl dříve parták Valiho, zkušený polda, který je na vraždách už spoustu let. Já se s ním potkal na případu utýraného prostituta Lukáše Balvína, což byla shodou okolností první věc, ke které se po nástupu na kriminálku dostal Tony. Takže Igor...

„Tu svini najdeme, Miko,“ ubezpečil mě Strejc. „Půjde po něm každý policajt v republice, to je ti snad jasný.“

Přikývl jsem. Jo, to mi jasný bylo. Tohle si totiž vzhledem k okolnostem musel brát každý polda osobně.

„Mluvil jsi už s Jirkou?“ zeptal jsem se.

„Jo. Vytáhl mě z postele asi ve dvě ráno. Jako za starých časů.“

Když Ludvík Strejc nastoupil před patnácti lety na oddělení vražd, byl už Terezin otec legenda. Asi tři roky pak navíc strávili ve společné kanceláři.

„Máme už nějaký záběry z kamer,“ pokračoval Strejc, „ale nejsou zrovna ostrý. Sbíráme další, a jak se dostaneme k něčemu použitelnému, hned to nasdílíme do systému. Snad ty dva šmejdy někdo pozná.“

Strejcovy kroky mi byly celkem jasné. Fotky Terezina vraha umístí do databáze, kde si je bude moct prohlédnout každý kolega, tedy tisíce a tisíce uniforem i detektivů. Snad tedy nepotrvá dlouho, než někdo pozná, že právě na tomhle člověku v takové či onaké záležitosti dělal. Případně na jeho společníkovi, který do systému poputuje také. A pokud by se nikdo z policistů neozval, zveřejní Strejc snímky obou mužů v médiích. Ti dva prostě nemají šanci.

„Ty fakt nevíš, kdo by to mohl být?“

„Fakt ne, Ludvíku. Ten ksicht je mi nějak povědomý, ale... Budu se muset prohrabat starými spisy. Předtím jsem ale chtěl mluvit s tebou, no a taky jsem musel na pohovor k psychoušům, vždyť to znáš.“

„No jo,“ zabručel, „některý věci je potřeba přetrpět. Předpokládám ale, že...“

„Jo,“ přikývl jsem, „normálně úřaduju. Teď se vrátím do kanclu a budu se snažit zjistit, co byl ten chlap zač. Možná jde o někoho, na kom jsem dělal ještě s Valim. Chystám se mu zavolat. Máte už nějakou aspoň trochu použitelnou fotku?“

Strejc zavrtěl hlavou.

„Na záběrech, který jsme zatím sehnali, obličej vidět skoro nejsou. Máme jen...“ Zarazil se.

„Jo, chápu.“ Mají na kameře jen ten incident, a možná odněkud z ulice příchod těch dvou grázlů.

„Je ale dost možný, že dorazili metrem,“ dodal Strejc. „Dva moji kluci teď koukají na záznamy ze stanice, a pokud by to tak bylo, záznamy z eskalátorů bývají většinou dost dobrý.“

„Jo, to bývají.“

„Takže jestli na ně narazíme, dám ti hned vědět.“

„Díky. S dobrou fotkou bude všechno daleko snazší.“ Zvedl jsem se. „Musím už vyrazit. Kdybys cokoli potřeboval, Ludvíku, jsem na telefonu. Pořád.“

„Fajn,“ přikývl. Čekal jsem, že odpoví toutéž replikou. Že kdybych něco potřeboval já, taky se na něj můžu kdykoli obrátit. Jenže... Něco takového by se mu neříkalo snadno. Já v tuhle chvíli nejsem jen kolega polda, ale především součást případu. Jedna z nejdůležitějších osob ve spisu. A tím najednou podléhám mnoha omezením. Vlastně by se se mnou jako s kolegou neměl vůbec bavit. A pokud by vyslovil, že se na něj můžu kdykoli obrátit, upletl by si na sebe bič dozajista větší, než by mu později bylo milé.

Tony seděl v kantýně a četl nějaký časopis. Když mě uviděl, beze slova se zvedl.

„Tak co?“

„U psychoušů dobrý, u Strejce o něco míň. Nemají žádný použitelný záběry.“

„Co identikit?“

„Nevím, jestli bych to zvládl,“ řekl jsem. „Ale jestli se na konec neobjeví žádná slušná fotka, budu to muset zkusit.“

„Anebo jestli ho do té doby nevyčmuháme v nějakým starým spisu.“

„Jo, anebo tak.“

V autě jsem cestou do kanceláře zkoušel vytočit Valiho číslo, ze sluchátka mi ovšem sterilní hlas oznamoval, že volaný účastník není dostupný. Ještě v kabátě jsem přišel za Robertem a natáhl dlaň. Z Kongresové už mu mezitím volali, takže teď jen vstal, otevřel trezor a vrátil mi pistoli.

„Bez té komedie to nešlo, Robe? Vždyť víš, že mám ještě jednu bouchačku doma.“

„Ne, nešlo,“ zavrčel. „Až jednou budeš někomu šéfovat, tak to poznáš sám. Něco nového?“

„Zatím nic. Teď jdu prohrabávat starý případy. Doufám, že už nejsou v prachu.“

„Všechno se dá najít. Jen vědět, kde hledat.“

Nadechl jsem se k odpovědi, ale pak jsem radši nic neřekl. S některými věcmi nemá cenu bojovat. S pistolí v ruce jsem krácel chodbou a cestou schytl několik nejistých pohledů od kolegů, které jsem potkal. Nikdo mě neoslovil, nikdo nic neřekl. Pochopitelně; zřejmě nevěděli, jak se ke mně chovat.

Když jsem otevřel dveře naší kanceláře, Tony zrovna pokládal sluchátko telefonu.

„Předběžně jsem vyřídil povolenku za Bertem, jestli chceš,“ oznámil mi.

„Díky, ale snad to nebude potřeba.“ Popravdě jsem si návštěvu u Berta neuměl představit. Navíc za těchto okolností. Víím, že by se mi snažil pomoci, ale přesto...

„Neměl bych mu zatím ani co ukázat, Tony.“

Pokrčil rameny. „Jak myslíš.“

Pistole byla bez zásobníku, přesto jsem však natáhl závěr a nakoukl dovnitř. Hlavní pronikal proužek denního světla, závěr jsem proto vypustil a naprázdno promáčkł spoušť. Teprve pak jsem zbraň uložil do trezoru.

Sundal jsem si kabát, zapnul počítač a snažil se utřídít si myšlenky. Koho hledám? Včera jsem toho chlapa odhadoval na pětadvacet, takže před lety, kdy jsem na něm pracoval, byl dospělý sotva chvíli. Právníckou hatmatilkou řečeno byl ve věku blízkém věku mladistvého. Což v překladu do lidské řeči znamená, že pokud přesto dostal tři roky natvrdo, musel mít na triku pořádnou ránu. Anebo to byl už i ve svých mladých letech recidivista. Takle fakta by mi měla výběr poněkud zúžit. Nemohlo jít o žádnou prkotinu, spíš o věc se značnou škodou, spáchanou možná i v organizované skupině.

Probíral jsem se databázemi a hledal jakékoli střípky případů, na kterých jsem dělal před pěti, šesti nebo sedmi lety. Tony měl samozřejmě pravdu v tom, že nic mladšího to být nemohlo.

„Máš něco?“ uslyšel jsem za zády.

„To bych se asi ozval, ne?“ Ještě než ta věta stačila doznít, litoval jsem jejího strohého tónu. Ten kluk mi chtěl pomoci a nejspíš by pro to udělal cokoli. „Sorry, Tony. Ne, ještě nic.“

„Já jen, že... Řekl ti, že seděl tři roky, ne?“

„Jo.“

„To přece neznamená, že tři dostal. Mohli ho pustit dřív. Třeba musíš hledat věc, která je daleko větší, než předpokládáš.“

Koukal jsem na něj. Tohle mě vůbec nenapadlo.

„Jenže takovou věc bychom zase nemuseli dělat tady, ale měl by ji na starosti kraj,“ namítl jsem.

„No a? Možná jsi jim přicmrndával a ten grázl si tě zapa-matoval jen proto, že měl na tebe bůhví proč největší pifku.“

„To ale znamená, že...“ Zmlkl jsem. Co to znamená, jsme si uvědomovali oba. Toho člověka můžu ve svých spisech hledat klidně do smrti, vždyť v nich možná ani není. A dobrat se případů, na kterých jsem spolupracoval buď s krajskými kolegy na Kongresové, anebo třeba i jen s policajty z jiných obvodů, nebo dokonce s těmi mimopražskými...

„Nakonec to nemusí být ani někdo dělaný za vloupačky,“ dodal Tony. A samozřejmě měl zase pravdu. Zájmy nás vloupačů se často kříží s prací kolegů z jiných problematik. Žádný zloděj si neřekne, že když dělá auta, tak přece nevlze do otevřeného domu, který se mu nějakou šťastnou shodou okolností nabízí.

Podrbal jsem se ve vlasech. Tak co teď? Vykašlat se na všechno už předem s tím, že tudy cesta stejně nepovede?

Z kapsy kabátu na věšáku se mi ozval mobil. Čekal jsem Pavla nebo Jiřího, ale na druhém konci byl kupodivu Vali.

„Sháněl jsi mě, brácho?“ Jeho vysmátý hlas z telefonu téměř pění na podlahu. „Doufám, že je to důležitý, zrovna stojím na lyžích v Saalbachu.“

„No tak to tě nerad ruším, ale... Důležitý to je. Máš chvíli?“ Uslyšel jsem, jak na někoho křikl a pak se zase vrátil k telefonu.

„No jistě, povídej.“

„Jde o dobu, kdys ještě makal se mnou,“ upozornil jsem ho.

„No a?“

„Nevzpomínáš si, jestli jsme dělali na nějakým klukovi tak kolem dvacítky, který pak dostal větší pátku?“

„Co to má být za kvíz, ty vole?“

„Myslím to docela vážně, Vali. Nevybavuješ si někoho takovýho?“

„Je to pět let, člověče. A hlavně jsem pak byl u věci daleko zajímavějších než s tebou, však víš. Těžko si teda budu pamatovat nějakou prkotinu.“

„No jasně, chápu.“

„Neberte to osobně.“

„To neberu. Ale kdyby tě přece jen něco napadlo, ozvi se mi. Vážně na tom záleží.“

Musel si všimnout něčeho v mém hlase, protože najednou se zeptal úplně jinak.

„Něco se stalo, partáku?“

„Jo, něco se stalo. Bohužel.“

A pak jsem mu tedy řekl o Tereze. Musel jsem, jinak by můj dotaz nejspíš bral na lehkou váhu. Já přitom jeho pomoc potřeboval. To, že jde o případ, na kterém jsem pracoval právě s Valim, bylo stále nejpravděpodobnější. I přes všechny možné okolnosti a komplikace, které nadhodil Tony.

„Kurvafix!“ uslyšel jsem několik stovek kilometrů vzdálené zaklení. „Hele, Miko, kašlu tady na to a večer jsem v Praze. Sedneme si a něco vymyslíme.“

„To je zbytečný, Vali. Nejvíc by mi pomohlo, kdyby sis vzpomněl, jestli jsme měli někoho takovýho v paradě.“

„Fakt nemám přijet?“

„K ničemu bys tu nebyl. Prostě si jen zkus vzpomenout, tím uděláš nejvíc.“

„Tak jo, partáku. Promyslím to. Drž se.“

„Dík, Vali. Dej mi kdyžtak vědět. Čau.“

Odložil jsem telefon na stůl, otočil se k oknu a přejel si prsty po čele. Co teď? Co sakra dál? No jistě...

Tentýž rozhovor bych měl absolvovat s Bertem, ovšem neuměl jsem si představit, jak mu všechno vysvětluju stejně jako před chvílí Valimu.

Za sklem poletovaly drobné vločky, ale jejich život končil dřív, než pořádně začal. Po okolních střeších už stékaly jen tenké čůrky kalné vody.

4.

Probíral jsem se starými případy už skoro tři hodiny. U většiny z nich jsem přitom ani nevěděl, jak skončily. Kdo z pachatelů kolik dostal a jestli byl vůbec odsouzen. Pro mě každá práce zhasne většinou v okamžiku, kdy opustí moji kancelář. Do té doby na ní makám, jak nejlíp umím, kolikrát dělám i víc, než bych měl nebo musel, ale jakmile ji v systému posunu o patro výš, pouštím ji ze zřetele. Na stole mi v tu dobu už leží další spisy a musel bych se zbláznit, kdybych měl v hlavě držet všechno, co mi projde rukama.

Jasně, existují kauzy, které sleduju i dál. Takové, které se něčím vymykají. Sériovky, případy s velkou škodou nebo neobvyklým průběhem. Což by ovšem mohla být právě tahle věc, aspoň podle okolností, které jsme s Tonym vydedukovali. Jenže nikdo z těch, kdo těmi případy prošli, neodpovídá profilu muže ze včerejšího večera. Tedy muže... V době, o kterou se zajímám, to byl ještě mladík, možná dokonce student. Tím spíš bych si ho ovšem měl pamatovat. Aspoň pokud byl recidivista anebo jestli vyfasoval delší trest, protože ty se nedávají jen tak za nějakou vybrakovanou lednici.

Vstal jsem a protáhl si záda. Celou tu dobu, co jsem šmejdil v historii, Tony mlčel. Soustředěně na něčem pracoval; zřejmě vyřizoval spisy, na které já zrovna v tu chvíli kašlal. Teď se na mě ale otočil.

„Budeš chtít hodit domů?“

Koukl jsem na hodiny, bylo něco po druhé. Je pátek, takže za pár desítek minut všechny kanceláře ztichnou a život se do nich vrátí zase až v pondělí.

„To chtít určitě nebudu. Zůstanu tady, mám práci.“

„Co zajet za tím Bertem? Pořád ještě stihneme vyřídit potřebný formalitu.“

„Já fakt nevím, Tony. Myslím, že by to pro nás oba byla dost těžká situace. Prostě...“

„V pořádku, rozumím,“ odvětil. „A co kdybych za ním zašel já sám? Nechci to udělat za tvými zády, ale tohle by snad pochopil.“

„To myslíš vážně?“

„A proč ne? Vždyť to není nic proti ničemu. Myslíš, že by ti nepomohl, kdyby věděl jak? Snad ví, co jste pro něj...“
Odmklčil se.

Bertův soud proběhl v polovině ledna. Zatímco on na něj čekal ve vazbě, já s Terezou jsme v bohnické nemocnici navštěvovali jeho ženu Julii. Snažili jsme se ji dostat zpátky do života a snad se nám to i trochu dařilo. Samozřejmě jsme nikdy nemohli napravit to, co se jim před půlrokem přihodilo, ale dělali jsme, co jsme uměli. Jenže najednou je všechno jinak.

„Tak co?“

„Pořád nevím, Tony. Ale nejspíš tím nemůžeme nic zkazit. Je přece jasné, že tě tam nenechám jet samotného. Takže...“

Přikývl, vstal od stolu a odběhl vyřídit všechny potřebné formality. Do věznice totiž nemůžete přijít bez ohlášení, plácnout na stůl průkazy a nechat si předvést k pokecu vězně, takhle to funguje jen v televizi.

Zatímco Tony úřadoval, já se dál probíral starými případy, ovšem se stejně mizerným výsledkem jako dosud. Tak jsem aspoň zvedl telefon a vytočil Strejcovo číslo. Zvonilo to dlouho, tak dlouho, až mě na vteřinu napadlo, že i on už je při pátečním odpoledni někde na cestě domů. Když už jsem se to chystal položit, ozvalo se ve sluchátku jeho typické zamručení.

„Jo?“

„To jsem já, Miko.“

„Ahoj. Něco nového?“

„To jsem se chtěl zeptat já tebe.“

„U nás zatím nic. Teda vlastně přece jen něco, ale spíš blbý zprávy než dobrý.“

„Jak moc blbý?“

„Přes kamery z ulice jsme se nedostali k metru, jak jsme doufali, ale jen k tramvaji. Takže žádný luxusní záznamy, od kterých bychom se odpíchli, se bohužel nekonají.“

„A ta tramvaj?“

„Stará konzerva, ještě bez kamer. Nejspíš ani nemáme šanci zjistit, kde do ní ti dva vlezli. Od začátku trasy měla za sebou už skoro dvacet stanic.“

Strejc do telefonu brblal, jak ho v téhle věci všechno štve, a já přitom držel pohled zabodnutý do mokrých střech venku za oknem. Moje prohrabávání spisů nevedlo k ničemu, snaha jeho kluků taky ne a Vali se mi zatím neozval, což se opět dalo vykládat jednoznačně.

„Mohl bys, Ludvíku, vybrat ze všech vašich záznamů ten nejčitelnější a udělat mi z něj fotku? Za chvíli bych se pro ni zastavil.“

„No jasně,“ odvětil Strejc, „hned někomu řeknu. Co máš v plánu?“

„Chtěl bych ji ukázat dvěma posledním parťákům. Je možný, že jsem na tom chlapovi dělal s nima. Třeba jim to zapálí.“

„Dobrý nápad. Takže Valimu a...“

„Bertovi,“ doplnil jsem. Na druhé straně bylo chvíli ticho. Strejc Berta samozřejmě znal, ostatně jako všichni policajti z celé republiky, kteří kvůli němu před půl rokem několik nocí nespali.

„Jdeš za ním?“

„Jo. Sedí v Plzni. Cestou se otočím u tebe, vyzvednu fotku a pojeďu mu ji ukázat.“

„Fajn, tak se pro ni teda zastav.“ Nic už dál nekomentoval, ani se na nic nevyptával. Potřebujeme pomoci, to jsme věděli oba. Jakákoli informace má cenu zlata, ať už přijde od koho chce.